

7.Баалоо фонду.

Баалоо суроолору модуль:

1. Тарыхый-маданий туризм түшүнүгү, анын негизги багыттары жана аспектилери. Тарыхый-маданий туризмдин башка түрлөрү жана категорияларынын арасында ролу жана орду.
2. Тарыхый-маданий туризмдин түрлөрү жана мазмуну.
3. Музей туризминин мазмуну жана мүнөздөмөлөрү.
4. Маданий эстеликтерди жана жаратылыш жайларын коргоо боюнча мамлекеттик саясат.
5. Туризм жана рекреациялык потенциал, туристтик шаарлардын маданий мурасы.
6. Нарын облусунун аймагындагы тарыхый-маданий туризм.
8. Мектеп окуучулары үчүн тарыхый-маданий туризмди уюштуруу методологиясы.
9. Маданий жана тарыхый туризмде жаратылыш комплекстерин пайдалануунун көйгөйлөрү жана келечеги.
11. Китепканалардын маданий жана тарыхый мурасты калыптандыруудагы ролу.
12. Диний архитектурасы: өнүгүү тарыхы, тенденциялары жана аймактык багыттардагы ролу.
13. Тарыхый жана маданий ресурстар. Маданий жана тарыхый борборлордун типологиясы.
14. Категориялар: Эстелик, Маданий жай, Маданий жана тарыхый борбор, Маданий мурас, Дүйнөлүк мурас.
15. Тарыхый жана маданий мурастын баалуулугун баалоо критерийлери:
Хронологиялык, Ыйык, Эстетикалык жана Мемориалдык.
16. Тарыхый эстеликтер боюнча биринчи илимий изилдөөлөр (18-19-кылым).
17. 1917-жылдагы Октябрь революциясынан кийинки тарыхый жана маданий мурасты изилдөөнүн негизги багыттары.
- 1920-1930-жылдардагы "маданиятты саясатташтыруунун" тарыхый көрүнүшү.
19. Согуштан кийинки тарыхый жана маданий эстеликтерди изилдөө.
20. И.Раззаковдун мезгилиндеги тарыхый-маданий эстеликтер
22. Кайра куруу доорундагы жана постсоветтик мезгилдеги маданий мурас. 1990-жылдардагы мыйзамдар жана алардын тарыхый эстеликтер үчүн мааниси.
23. Бишкектин маданий жана тарыхый жайлары: тарыхы жана азыркысы.
24. Сулайман тоо улуттук тарыхый жана маданий мурасы.
25. Ош шаарларынын маданий жана тарыхый өзгөчөлүктөрү.
26. Музей туризминин мазмуну жана өзгөчөлүктөрү.

27. Региондогу тарыхый туризм.

7. Фонд оценки.

Вопросы для модуля:

1. Концепция историко-культурного туризма, его основные направления и аспекты. Роль и место среди других видов и категорий историко-культурного туризма.
2. Виды и содержание историко-культурного туризма.
3. Содержание и характеристики музейного туризма.
4. Государственная политика по охране памятников культуры и природных объектов.
5. Туристический и рекреационный потенциал, культурное наследие туристических городов.
6. Историко-культурный туризм на территории Нарынской области.
8. Методология организации историко-культурного туризма для школьников.
9. Проблемы и перспективы использования природных комплексов в культурно-историческом туризме.
11. Роль библиотек в формировании культурно-исторического наследия.
12. Религиозная архитектура: история развития, тенденции и роль в регионах.
13. Исторические и культурные ресурсы. Типология культурно-исторических центров.
14. Категории: Памятник, Культурный объект, Культурно-исторический центр, Культурное наследие, Всемирное наследие.
15. Критерии оценки ценности историко-культурного наследия: Хронологические, сакральные, эстетические и мемориальные.
16. Первые научные исследования исторических памятников (XVIII-XIX века).
17. Основные направления изучения историко-культурного наследия после Октябрьской революции 1917 года.
- Историческое проявление «политизации культуры» в 1920-1930-х годах.
19. Изучение историко-культурных памятников после войны.
20. Историко-культурные памятники времен И. Разакова.
22. Культурное наследие в период перестройки и постсоветский период. Законы 1990-х годов и их значение для историко-культурных памятников.
23. Культурно-исторические достопримечательности Бишкека: история и современность.
24. Национальное историко-культурное наследие Сулеймана Тоо.
25. Культурно-исторические особенности города Ош.
26. Содержание и особенности музейного туризма.
27. Исторический туризм в регионе.

11. Окуудагы жетишкендиктерди үзгүлтүксүз көзөмөлдөө жана орто мөөнөттүү баалоо үчүн баалоо куралдары.

11.1 Үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүү үчүн баалоо куралдары.

Студенттин өз алдынча иши үчүн суроолор

1. "Маданий мурас жана туризм" курсунун предмети, мазмуну, максаты жана милдеттери.
2. Кесиптик ишмердүүлүктүн түзүмүндөгү тарыхый жана маданий билим берүүдө туризмдин ролу.
3. Тарыхый жана маданий эстеликтерди, ландшафттык зоналарды жана тарыхый жана маданий коруктарды каттоо жана изилдөө технологиялары.
4. Тарыхый жана маданий жайларга негизделген туристтик жана экскурсиялык маршруттарды иштеп чыгуу технологиялары.

5. Тарыхый жана маданий ишмердүүлүктүн салттуу түрлөрүн (элдик кол өнөрчүлүк, соода, ырым-жырым ж.б.) кайра жаратуу технологиялары.
6. Азыркы этапта тарыхый жана маданий туризмди уюштуруунун өзгөчөлүктөрү.
7. Тарыхый жана маданий эстеликтерди коргоо жана пайдалануу программалары.
8. Туристтик иш-аракеттерди ишке ашыруунун формалары.
9. Туристтик продуктуну түзүү.
10. Туристтик продуктуну долбоорлоо.
11. Улуу Жибек жолунун Маршруту. Маршруттун тарыхы жана географиясы. Маршрутка кирген шаарлардын маданий жана тарыхый мааниси. Негизги эстеликтердин сүрөттөлүшү.
12. Бишкек– Кыргызстандын маданий жана тарыхый борбору. Анын калыптанышынын жана өнүгүшүнүн жалпы мүнөздөмөсү.
13. Манастын кумбозу тарыхый комплекске мүнөздөмөсү. (студенттин тандоосу боюнча бирин мисал катары колдонуу).
14. Ош– Кыргызстандын маданий жана тарыхый борбору. Анын калыптанышынын жана өнүгүшүнүн жалпы мүнөздөмөсү.
15. Бурана тарыхый комплекси, тарыхы
16. Кошой-Коргон тарыхый комплекси
17. Нарын шаарлары өлкөнүн маданий жана тарыхый борборлору катары. Алардын калыптанышынын жана өнүгүшүнүн жалпы мүнөздөмөсү .
18. Кыргызстандагы диний архитектуралык имараттар
19. Салттуу кыргыз элдик кол өнөрчүлүгү (студенттин тандоосу боюнча).
20. Кыргызстандын аймагындагы табигый-тарыхый-мурастар жайгашкан аймактар
21. ЮНЕСКОнун тарыхый-маданий мурастар тизмесиндеги кыргыз мурастары

11. Инструменты оценки для непрерывного мониторинга и промежуточной оценки учебных достижений.

11.1 Инструменты оценки для непрерывного мониторинга.

Вопросы для СРС

1. Предмет, содержание, цели и задачи курса «Культурное наследие и туризм».
2. Роль туризма в историко-культурном образовании в структуре профессиональной деятельности.
3. Технологии регистрации и изучения историко-культурных памятников, ландшафтных зон и историко-культурных заповедников.
4. Технологии разработки туристических и экскурсионных маршрутов на основе историко-культурных объектов.
5. Технологии воссоздания традиционных видов историко-культурной деятельности (народные ремесла, торговля, ритуалы и т. д.).
6. Особенности организации историко-культурного туризма на современном этапе.
7. Программы охраны и использования историко-культурных памятников.

8. Формы реализации туристической деятельности.
9. Создание туристического продукта.
10. Разработка туристического продукта.
11. Маршрут Великого Шелкового пути. История и география маршрута.
12. Культурно-историческое значение городов, включенных в маршрут. Описание основных памятников. Бишкек — культурно-исторический центр Кыргызстана. Общие характеристики его формирования и развития.
13. Характеристики исторического комплекса Манас-Кумбоз (на примере одного из выбранных студентом городов).
14. Ош — культурно-исторический центр Кыргызстана. Общие характеристики его формирования и развития.
15. Исторический комплекс Бурана, история.
16. Исторический комплекс Кошой-Коргон.
17. Города Нарын как культурно-исторические центры страны. Общие характеристики их формирования и развития.
18. Религиозные архитектурные сооружения в Кыргызстане.
19. Традиционные кыргызские народные ремесла (по выбору студента).
20. Объекты природного и исторического наследия в Кыргызстане.
21. Наследие Кыргызстана, включенное в Список всемирного наследия ЮНЕСКО.

Студенттердин билимин баалоо тесттери:

1. «Маданий мурас» түшүнүгүнө эмнелер кирет?

- А) Архитектуралык эстеликтер гана.
 - Б) Музей коллекциялары гана.
 - В) Өткөндө түзүлгөн, элдин инсандыгын сактоо үчүн маанилүү болгон материалдык жана руханий баалуулуктар.
 - Г) Табигый ландшафттар гана.
- Жооп: Б.

Дүйнөлүк мурас деген эмне?

- А) мураскорлор
 - Б) дүйнөлүк байлыктар жана кенчтер
 - В) милдеттүү түрдө коргоого алынуучу өзгөчө жаратылыш жана маданий эстеликтер
 - Г) эстеликтер, чыгармалар, буюмдар
- Жооп: В

Маданий мурастарды сактоонун негизги максаты эмнеде?

- А) Улуттук байлыктын жок кылынышына жана жок кылынышына жол бербөө.
 - Б) Туристтер үчүн жаңы аттракциондорду түзүү.
 - В) Эстеликтерди жеке коллекцияларга гана сатуу.
 - Г) Тарыхый жайларга коноктордун кирүүсүнө тыюу салуу.
- Жооп: А.

Төмөнкүлөрдүн кайсынысы материалдык эмес маданий мураска тиешелүү?

- А) Тарыхый имарат.
- Б) Үрп-адаттар, фольклор, каада-салттар, ырым-жырымдарды.
- В) Археологиялык табылгалар.
- Г) Көркөм өнөр галереясы.

Жооп: Б.

5. Маданий ландшафттын мисалы кайсы?

- А) Онега көлүнүн петроглифтери.
- Б) Кенозерье.
- В) Заманбап шаардык парк.
- Г) Китепкана имараты.

Жооп: Б.

6. Маданий мурас кандай туризмдин өнүгүшүнүн негизи болуп кызмат кылат?

- А) Спорттук туризм.
- Б) Маданий жана билим берүүчү туризм.
- В) Экстремалдык туризм.
- Г) Медициналык жана ден соолукту чыңдоо туризми.

Жооп: Б.

7. Бул объектилердин кайсынысы маданий мурас объектиси болуп саналат?

- А) Шаардын борборундагы ресторан.
- Б) Цитадель, Эски шаар жана Дербенттин чеп дубалдары.
- В) Жаңы соода борбору.
- Г) 5 жылдыздуу мейманкана.

Жооп: Б.

8. Коомдун жашоосунда маданий мурастын ролу кандай?

- А) Билим берүү деңгээлинин төмөндөшү.
- Б) Ар кандай маданияттар жана муундар ортосундагы диалог үчүн аянтча.
- В) Элдик каада-салттарды этибарга албоо.
- Г) Коммерциялык пайда гана.

Жооп: Б.

9. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы маданий жана тарыхый мураска тиешеси жок?

- А) Тил жана фольклор.
- Б) Музей коллекциялары.
- В) Өндүрүш машиналары.

Г) Жеке архивдер.

Жооп: В

Туризм деген эмне?

- а) Адамдардын башка өлкөлөргө жана шаарларга саякаттоосу.
- б) Туристтик кызматтарды уюштуруу жана көрсөтүү менен байланышкан экономиканын бир тармагы.
- в) адамдардын эс алуу, жумуш же башка максаттар үчүн кадимки жашаган жеринен тышкары жерде саякаттоо жана убактылуу болуу менен байланышкан бардык түрдөгү иш-аракеттер.
- г) Башка өлкөлөрдүн маданий жана аттракциондук жайларына баруу.

Жоо: В

Туризм тармагы деген эмне?

- а) Туристтик иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү менен байланышкан иш-аракеттердин чөйрөсү.
- б) Жүргүнчүлөрдү ташуу жана туристтик сапарларды уюштуруу менен алектенген компаниялар.
- в) Туристтик кызматтарды өндүрүү, сатуу жана көрсөтүү менен алектенген ишканалардын жана уюмдардын комплекси.
- г) мейманкана жана ресторан бизнесин камтыган тармак.

Жооп: В

Туристтик география деген эмне?

- а) Туристтик жайлардын жана багыттардын географиялык өзгөчөлүктөрүн изилдеген илим.
- б) Туризм ишканаларынын жана кызмат көрсөтүүлөрүнүн географиялык жайгашуусу.
- в) Туризмдин географиялык аспектилерин, анын ичинде климатты, ландшафттарды, маданий жана жаратылыш кооздуктарын изилдеген билим тармагы.
- г) Туристтик компаниянын ичиндеги маршруттарды пландаштыруу жана туристтик жайларды тандоо үчүн жооптуу бөлүм.

Жооп: В

Туроператор деген эмне?

- а) мейманкана жана авиабилеттерди брондоо кызматтарын көрсөткөн компания.
- б) Саякат программаларын иштеп чыгууга катышкан туристтик компаниянын кызматкери.
- в) Транспорт, жатакана жана экскурсияларды камтыган саякат пакеттерин иштеп чыгуу жана сатуу менен алектенген компания.
- г) Туристтик компаниянын ичиндеги туристтик иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн жооптуу бөлүм.

Жооп: В

Экскурсовод деген ким?

- а) Экскурсияларды иштеп чыгуу жана өткөрүү менен алектенген адис.
- б) Туристтерди коштоп жүргөн жана аларга барган жерлеринин тарыхы, маданияты жана кооз жерлери жөнүндө айтып берген жеке гид.

- в) Коноктор үчүн экскурсияларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн жооптуу мейманкана кызматкери.
- г) Туристтик компаниянын экскурсияларды сатуу жана брондоо менен алектенген бөлүмү.

Жооп: Б

Мейманкана бизнеси деген эмне?

- а) мейманкана кызматтарын көрсөтүүнү, ошондой эле мейманкана ишканаларын жана мейманканаларды башкарууну камтыган туризм тармагы.
- б) Ресторандарда жана кафелерде конокторго тамак-аш жана тейлөө кызматын уюштуруу.
- в) Конокторду тартуу үчүн мейманканаларда өткөрүлүүчү иш-чаралардын жыйындысы.
- г) Эс алуучулар үчүн туристтик пакеттерди иштеп чыгуу жана сатуу менен байланышкан иш-аракеттердин чөйрөсү.

Жооп: А

Мейманкана деген эмне?

- а) Жатакана жана конокторго кызмат көрсөтүүчү имарат.
- б) Туристтер жана саякатчылар үчүн убактылуу турак жай жана кошумча кызматтарды көрсөтүүчү коммерциялык ишкана.
- в) Үй ээси жок кезде ижарага берилген жеке турак жай.
- г) Коноктордун эс алуусу үчүн оюн-зоок жана спорттук жайлардын комплекси.

Жооп: Б

Кабылдама деген эмне?

- а) Отелдеги көңүл ачуучу иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн жооптуу бөлүм.
- б) Мейманканада сувенирлерди жана белектерди сатып ала турган жер.
- в) Мейманканадагы конокторду кабыл алуу жана жайгаштыруу, катталуу жана чыгууну каттоо үчүн жооптуу бөлүм.
- г) Мейманканадагы эртең мененки, түшкү жана кечки тамак сунушталган ресторан же кафе.

Жооп: В

Брондоо деген эмне?

- а) Белгилүү бир даталарга жана мезгилдерге мейманкана бөлмөсүн алдын ала заказ кылуу жана брондоо процесси.
- б) Эшиктерди ыйгарым укуктуу адамдар гана ача турган мейманканага кирүүнү көзөмөлдөө системасы.
- в) Мейманканага киргенде документтерди текшерүү жана конокторду каттоо тартиби.
- г) Бөлмөнү брондоодо конокторго көрсөтүлүүчү атайын кызматтар жана ыңгайлуулуктар.

Жооп: А

Мейманкананын кандай бөлмөлөрү бар?

- а) Стандарт, жарым-жартылай люкс, люкс.
- б) Бир, эки, үч.
- в) Деңиз көрүнүшү бар бөлмөлөр, балкону бар бөлмөлөр, тамеки чеккендерге жана тамеки чекпегендерге арналган бөлмөлөр.
- г) Жогорудагылардын баары.

Жооп: Г

Туристтик агенттик деген эмне?

- а) мейманканаларды брондоо, авиабилеттерди сатып алуу, экскурсияларды жана турларды уюштуруу сыяктуу ар кандай туристтик кызматтарды көрсөткөн компания.
- б) Мейманканадагы көңүл ачуучу программаларды жана иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн жооптуу бөлүм.
- в) Сувенирлерди жана туристтик товарларды өндүрүү жана сатуу менен алектенген компания.
- г) Мейманкананын коноктор жана келгендер үчүн

Жооп: А

Экскурсовод деген ким?

- а) Туристтерди кооз жерлерге алып барып, алар барган жерлердин тарыхы жана маданияты жөнүндө айтып берген адис.
- б) Экскурсияларды өткөрүү жана туристтерге кызыктуу жерлерди көрсөтүү боюнча кызмат көрсөткөн жергиликтүү тургун.
- в) Топтук турларды уюштуруу жана өткөрүү менен алектенген туристтик агенттиктин кызматкери.
- г) мейманканадагы конокторду бөлмөлөрүндө тейлөө жана кам көрүү үчүн жооптуу бөлүм.

Жооп: А

Туристтик маршрут деген эмне?

- а) Туристтер барууну көздөгөн аттракциондордун жана жерлердин тизмесин камтыган атайын иштелип чыккан саякат планы.
- б) Туристтер үчүн жатакана жана тамактануу сунушталган мейманканалардын жана ресторандардын тизмеси.
- в) Туристтер саякат учурунда барууну көздөгөн жерлердин жана көздөгөн жерлердин ырааттуулугу.
- г) Туристтик компаниянын ичиндеги кардарлар үчүн саякаттарды пландаштыруу жана уюштуруу менен

Жооп: В

Экотуризм деген эмне?

- а) Экологиялык жактан таза жерлерге жана жаратылыш коруктарына баруу менен байланышкан туризм.
- б) Таанып билүү жана билим берүү максаттарына негизделген туризмдин бир түрү.
- в) Жаратылышты коргоого жана экологиялык туруктуулукка багытталган туризмдин бир түрү.
- г) Туристтик компаниянын экологиялык зоналарга экскурсияларды жана турларды уюштуруп, сатуучу бөлүмү.

Жооп: В

Маданий туризм деген эмне?

- а) Маданий иш-чараларга жана музейлерге барууга негизделген туризмдин бир түрү.
- б) Ар кандай элдердин жана өлкөлөрдүн маданиятын, тарыхын жана каада-салттарын изилдөө үчүн саякаттоо менен байланышкан туризм.
- в) Маданий программалардын жана долбоорлордун катышуучулары үчүн саякаттарды жана экскурсияларды уюштуруу.

г) Ар кайсы өлкөлөргө жана континенттерге баруу менен учак менен саякаттоо.

Жооп: Б

Экотуризм деген эмне?

а) Жаратылыш жана аны коргоо менен таанышуу максатында жаратылыш жерлерине жана коруктарга барууга багытталган туризмдин бир түрү.

б) Көңүл ачуу, эс алуу же билим берүү максатында, адатта бир жерде чектелген убакыт өткөрүү менен саякат же сапар.

в) Туристтердин транспорт менен келүү жана кетүү жери, мисалы, аэропорт же темир жол бекети.

г) Ар кандай туристтик жайлар, кызыктуу жерлер, маршруттар жана саякатчыларга көрсөтүлүүчү кызматтар жөнүндө маалымат.

Жооп: А

ЮНЕСКОнун Дүйнөлүк мурастар тизмесине кирген

А) Бурана мунарасы

Б) Ыйык Сулайман-Тоо (Ош)

В) Кошой-Коргон

Г) Манастын кумбөзү

Жооп: Б

Көчмөн маданиятына кирет:

А) Көкбөрү (ат оюну)

Б) шумкар менен аңчылык кылуу

В) тогуз коргоол оюну

Г) бардыгы кирет

Жооп: Г